

DOBROUȚA JUNĂ

POLITICĂ - ECONOMICĂ - CULTURALĂ - ZILNICĂ

Director-Proprietar
CONST. N. SARRY

Inscris în registrul publicațiilor perioade și Tribunalul Constanța sub No. 37 din martie 1928

Abonamentul cu supliment cultural un an 800 lei — 6 luni 500 lei — Pentru Autorități și Instituții lei 2000
TELEFON No. 13.43 — Imprimeriile proprii Str. Scarlat Vârnav No. 27

Redacția și Administrația:
CONSTANȚA, str. Scarlat Vârnav No. 27

PROFESIONALIZAREA PROFESIUNII DE COMERCIANT

de: N. SEVER CĂRPINIȘANU

Profesiunea de comerciant a fost și a rămas una dintre cele mai rentabile indeletniciri.

Cu ajutorul unei statistici, care ar avea ca obiect stabilirea pe ocupațiuni a procentului de învațuți în timpul cel mai scurt și cu mijloace relativ puține, se va putea ușor dovedi acest lucru.

Profesiune onorabilă, cu tot oprobiul ce i se aruncă câteodată, de mare utilitate social-economică, cu ajutorul avuției realizate ea mai deschide comerciantului și altă cale de ascensiune: pătrunderea în clasa de mijloc, unde criteriul de selecționare ar trebui să fie meritul sau ereditatea. Se fixează aici la egalitate, cu cele mai „lustruite“ exemplare ale profesiunilor liberale, la ascensiunea cărora a contribuit cultura, talentul sau valoarea personală foarte adesea.

De un folos social indiscutabil, cu o ascensiune în prestigiu claselor meritată foarte adesea, — cum se conturează din punct de vedere cultural și profesional, profesia neguțătorească românească, luată ca unitate funcțională creatoare?

Cunoaștem ce pregătire se cere unui băcăriaș, pentru a deveni ca atare; cunoaștem ce pregătire se cere pentru un avocat, medic, sau inginer, pentru a deveni profesionist; ce pregătire se cere însă unui postulant, pentru a deveni comerciant?

În toate profesiunile calificate, se cer, pentru buna lor îndeplinire, două condițiuni: un minimum de cultură generală, un minimum de cultură profesională. Numai cu satisfacerea prealabilă a acestor condițiuni, poți deveni profesionist cu adevărat.

Cum sunt aplicabile aceste condițiuni la comerț?

Până în anul 1938 nu exista, din punct de vedere legal, nici un fel de restricție, culturală sau profesională, la exercitarea comerțului.

Existau unele restricțiuni, — erau însă în majoritatea lor, de natură penală.

În anul 1931, odată cu înființarea Oficiului Registrului de Comerț, se încearcă, prin Legea privind acest Oficiu, pentru prima oară la noi, să se creeze un soi de statut al exercitiului profesiei de comerciant. Totuși, nici această lege nu cere, ca o condițiune prealabilă exercitării negoțului,

nici măcar absolvirea celor 4 clase primare, necum și mai ceară practică profesională.

Aceste exigențe sunt introduse în Legea pentru modificarea Legii Oficiului Registrului, din anul 1938, și au fost menținute și de Legea pentru reglementarea profesiei de comerciant din 1940, actualmente în vigoare.

Prin urmare, potrivit acestor din urmă Legi, pentru a te stabili ca comerciant ești ținut, în prealabil să ai:

Cultură generală: certificatul de absolvire a 4 clase primare.

Cultură profesională: dovada unei practici de cel puțin un an, în ramura comercială a carrea dorești să te dedici.

Intențiunea legiuitorului a fost desigur laudabilă, cercând să introducă și acest minim de garanție culturală pentru exercitarea unei profesii atât de importante ca cea a negoțului. Poți să afirmi însă că, tocmai în partea cea mai esențială — a practicii profesionale — a rămas mai mult, o expresie simbolică: Legea neprevăzând și severe sancțiuni pentru abateri (nici măcar atât cât sunt prevăzute prin Legea modificatoare a calificării profesionale din 1942 privitoare la meserii) cea mai mare parte a solicitanților de noi firme comerciale dovedesc practica lor în

negoț cu ajutorul certificatelor de competență.

Șarui fapt trebuie atribuită această lipsă de condiționare culturală-profesională a exercitării profesiei de comerciant?

Este comerțul un puțîn o profesie și mai mult o funcțiune, simplă, la care n'ai nevoie de pregătire cum n'ai nevoie la munca necalificată a întorsului unei manivele?

Are ei, în viața economică și a statului, o astfel de pozițiune, încât să nu poată fi influențat nici spre pagubă, nici spre folos, cu un mai mic sau mai mare standard cultural-profesional?

Este ei o profesie care își devalue ușor secretele profesionale astfel încât garanția unei minime pregătiri să nu mai fie necesară?

Nu este oportuna o profesionalizare a profesiei de comerciant?

Nici unul dintre răspunsurile ce s'ar cuveni acestor întrebări, nu poartă vîna acestui *minimum minimorum* al culturai profesionale din comerț.

Este foarte probabil ca această stare să fie datorită administrării din trecut, pe un plan mare, politic, a concepțiilor economice liberaliste, concepții sub auspiciile cărora „Jais-

continuare în pag. 3-a

Ca și cei din vechime...

Ecoul faptelor martirilor noștri dela Stalingrad nu mai contenește.

Ne uimim de cetace ne spun cărțile bisericesti despre martirii creștini din vechime și dacă vînturile ecoului faptelor lor, până acum, pătrundeau în sufletele noastre numai în momente de reculegere, fapta ostășilor martiri din cetatea sus menționată, al cărui nume este pronunțat până și de copiii de trei ani, a pătruns fără vreun zăgaz în toate cutile sufletelor creștine; iar mucenicii cunoscuți și necunoscuți, care s'au războit făcându-și zămni crucii, au lăsat și în inimile noastre, locul de cea mai mare admirație și de curată cinstire.

Și nu te vei teme de frica ce va veni asupra-ți, nici de năvălirile necredincioșilor cele impresurătoare spunea înțeleptul, atunci când dădea sfaturi de înțelepciune și de bună credință.

Când auzi asemenea acte de măreție sufletească, tu creștine,

simpli că ecoul unor cuvinte mari, care și-au atlas odată străfundurile inimii, revin, renaște cu același tărie, pe care și o dă ecoul propocat de unele fapte mari, pe care le vezi și le trăiești.

În epoca anulat bisericesc, când este orânduit ca în biserică lui Hristos să auzim cuvinte de alt răsător esou de martiraj ca acestea tinerii în buna credință fiind crescuți, păgâneasca poruncă nebăgând-o în seamă păgânii, bolnavii la suflul din jurul Voigii au poruncit celor crescuți în bună credință, să primească cutropirea.

Dar și cel de acum ca și cel din vechime, de groaza focului nu s'au spăimântat și în mijlocii vîpaiei stînd au cântat

Exemplul lor va dăinui atîta timp cât va dăinui lumea ce nu a alungat din mijlocul ei pe ieristos.

C. N. Popescu-Mărlănu

CARTĂ POSTALĂ

Doa' Director giornali,

Aperim la el Don' Ghinalar Roșcan, care Pirmar Ghinalar Băcreși estem, Don Ghinalar Roșcan un pirman ai dat, ai sichiștrai tot căinile acasa.

Daca așa estem și ia mine mult belé, mult boeluc ai iscapat. Cum pirciptor ai nostră — care tot așa un toadim căinile estem! — benim la mine, toba preuna și cantam ipunem sechestră, la mine dai tot căinile, ipunem sechestră la el și la mine ai iscapat...

Musulim: Don' Ghinalar Roșcan.

Musulim.

SARĂ CIZMELĂ MEMETAA

Ce vrem noi

de ANGHEL CHIRU

În fiecare dimineață abia aștepți jurnalul radio și să te întâlnești cu un confrate cu care să comentezi evenimentele sub unghiul ultimilor știri, jucăușă figură mai e și omul ăsta! El vorbește extraordinar de mult. Unul e strâns legat de realități și spune lucrurilor pe nume. Altul însă, departe de adevăr, cu mintea letunecată de propriul egoism, susține cu încăpăținare că toate se vor întâmpla cum cum ar dori dumnealui. Dar, oricum ar fi, nici unul dintre noi nu trebuie să aibă pretențiunea că războiul acesta să fie terminat bine, fără aportul fie-ăruia dintre noi. Să nu existe român care să vrea ca războiul acesta să treacă fără ca el să nu fi făcut nimic pentru sfârșitul lui bun.

A trecut nu de mult în presă, aproape neobservat, un comunicat care spunea așa: „În ultimul timp s'a constatat că numeroase persoane civile și chiar foști ofițeri activi merg aproape zilnic la Departamentele militare și Marele Stat Major spre a face intervenții și strîminte pentru mulțiri, descenderări, concedii sau alte interese personale”...

Desigur că riposta oficială demască pleora celor ce nu trăesc subtilul ceasului de față.

Alături de jertfa legendară a celor ce s'au sacrificat în bătălia dela Tarișin (Stalingrad) sinistra tentativă a celor ce umbă după intervenții și stărînțe — dacă ar fi — apare ca un dureros și condamabil exemplu.

Paralelismul acesta trist dintre pasiunea bărbătească încununată de supraomenească luptătorilor dela Tarișin și divulgarea comunicatului de mai sus ne pune pe mulți dintre noi într'o lumină pe care n-ai vrea să o compari pentru eroism și dreptate, nu o va reține. Trecutul neamului refuză iar generațiile viitoare ar condamna fiindcă nu se poate concepe ca pentru cauza neamului, unii să meargă deschis și hotărât la luptă iar alții să umble cu intervenții și stărînțe. Fiindcă ar crăpa o-

brazul de rușine, dacă am ști că în timp ce unii mor, alții se aranjează, se eschivează dela îndatoriri ce ne privec pe toți deopotrivă sau le incumbă mai ales tocmal acelora cari așteargă după aranjamente.

Cum ce am vrea noi, adică? Să stăm acasă, să ne facem afacerile dar, totuși, să ricem că facem războiul — și dacă se poate să-l și câștigăm? Să nu dăm, să nu riscăm nimic? Mai e posibil azi acest ridicol paradox?

Don, Tarișin (Stalingrad!) — sunt sunete care ar putea trezi conștiința celui mai deștept dintre bășii șmecheri, beneficiari ai celui mai categoric comunicat oficial cunoscut până azi. Depinde doar de vrea lui să alege între gloria *naților* luptători și moștrarea neamului care va veni.

Dacă nepăsător nu-ți e ertal ca să rămâi, îndrăznești să te susțiri dela cea mai stîntă dintre datorii? Nu cred să fie cineva care să nu simtă în inima și sufletul lui un bob măcar din eroismul moștenit dela părinți și strămoșii lui.

Ași vrea, D-le Locotenent, să fac și eu o bravură — ceva pentru renumele Armatei Ro-

continuare în pag. 2 a

OBSERVAȚI LA ZI

Pentru tineretul școlar, în special pentru elevii școalelor secundare, există o poliție școlară care-i supraveghează, în afară de restricțiunile pe cari le impun regulamentele școlare, și în afară de sfaturile dascălilor.

Elevii și elevele nu constituiesc însă majoritatea tineretului român. Cine are grija CELORLALTI TINERII?

Intrebăm aceasta, fiindcă mai ieri am văzut un tânăr cu pantalonii încă scurți, om cam de vreo 14 ani, care trăgea cu... rutină dintr'o figură în fața unei mari cafenele.

Dacă există o problemă a tineretului, nu vi se pare că faptul acesta devalue una dintre laturile ei cele mai importante?

OBSERVER

Pagina Municipală

Inscrierile pentru prestație O nouă publicație a primăriei municipiului

Se aduce la cunoștința generală că toți cetățenii locuitori ai acestui Municipiu între vârsta de 21 până la 60 ani impliniți sunt obligați a se prezenta pentru înscrierea la prestație, până la 10 Martie 1943.

Peste această dată, cei ce vor dori să se mai înscrie, în afară că vor fi dați în debit cu suma datorată, majorată cu 50% adică cu lei 750, în conformitate cu dispozițiunile art. 5 din ordonanța acestei Primării No. 2136/943, se vor mai pedepsi și cu închisoare polițienească dela una la 30 zile și amendă dela 50-1500 lei.

Deasemenea se atrage atențiunea că nu se vor elibera viitoarele cartele de alimente, decât acelorora cari fac dovada că s'au înscris la prestație pentru anul 1943/944.

Primar, Col. N. OPRESCU

Secretar General, Dâlgeanu

Distribuția zahărului

După cum am anunțat, în curând se va distribui populației municipiului rația de zahăr pe lunile Martie, Aprilie și Mai.

Distribuția va începe imediat ce Ministerul Economiei Naționale va fi:a prin decizie ministerială prețul zahărului.

Restricțiuni în privința eliberării cartelelor

Pentru a face ca anumite persoane neînțelegătoare — și uneori și incorecte — să nu poată obține cartele pe nume fictive sau pentru persoane cari locuiesc în alte părți, serviciul aprovizionării municipiului face cunoscut că nu se eliberează cartele pentru alimente decât celor cari vor prezenta Buletinul Biroului Populației Constanța și fișa Cărții de imobil vizată de serviciul respectiv de la Chestură.

Pentru pomicultori

Pe măsură ce zăpada se topește și timpul se încălzește, se poate începe cu tratamentele de iarnă la pomii roditori, fie cu zeamă sulfocalcică, fie cu carbelinee.

Deasemenea este timpul să se înceapă curățirea pomilor de cuiburile de omizi, de mușchi și crângi uscate. Cuiburile de omizi se vor arde cu mare grijă, pentru a să nu rămână nimic risipit din ele. Se greblează apoi bine grădina ca să rămână curată, iar grebiatura se pune la plat-forma de gunoi.

Unde și îndată ce este cu putință, să se sape împrejurul pomilor cel puțin atât cât se înalță coroana pomului, făcându-se așa numita strachină. Această strachină este bine să fie făcută în așa fel încât să aibă o ușoară înclinație dela centru spre periferie, căci altfel apa se adună la vârf, unde este de mai puțin folos.

Pierzând Buletinul pe uliței Constanța pe numele Fany Herșcovici, strada Grădișteanu No. 7, îl declar nul.

Agricultorii nu sunt supuși imprumutului excepțional de reîntregire

Ministerul Finanțelor aduce la cunoștința contribuabililor ce sunt numei agricultori și domiciliază în comunele rurale, că s'au luat toate măsurile necesare ca organele fiscale să nu mai cileze această categorie de contribuabili pentru verificări în legătură cu așezarea imobilului excepțional de reîntregire și a angajamentelor de subscriere la Imprumutul Reîntregiri 1941, întrucât agricultorii intră în subscripția țărănească și deci până la noi dispozițiuni nu sunt supuși imobilului excepțional de reîntregire pentru proprietățile agricole ce posedă.

Caut să închiriez pentru avocat apartame 4 camere, pivniță, lumină electrică, baie, singur în curte, A se adresa la ziar.

Pierzând diploma de bachelier laureat eliberată de Liceul Mircza cel Bătrân Constanța No. 741/942, pe numele Ionescu I. Leontiu, str. Dumbrava Roșie 19, o declar nulă.

INSPECȚII la cantinele școlare

D-l Dr. St. Eremia, directorul serviciului cultural și social al municipiului, însoțit de D-na N. Antonova, îndrumătoare de asistență socială, a vizitat în cursul săptămânii trecute toate cantinele școlare, cercetând totul în case acestea sunt gospodărite și interesându-se de aprovizionarea lor, ca și de hrana copiilor, sub raport calitativ și cantitativ.

Peste tot s'a constatat ordine și bună gospodărie, conducătorii cantinelor dând dovadă deplină de înțelegere a marelui rol social al acestor opere.

—xx—

Căsătoria unui rănit la spitalul militar

Sâmbătă d. s. d-l Ion Dincă, în calitate de Ofițer al Stării Civile, a oficiat la Spitalul militar al garnizoanei locale căsătoria civilă a soldatului rănit Sadac Iskender cu turcoalca Beie Asan. Tinerii căsătorii au primit felicitări și daouri din partea primăriei și a personalului medical al spitalului, precum și din partea celorlalți răniți cari au putut să asiste la această solemnitate.

—xx—

Stiri diverse municipale

Cu prilejul adunării generale a filialei locale a societății ofițerilor în rezervă și retragere, vorbitorii au relevat grija deosebită pe care D-l Col. N. Oprescu, primarul municipiului Constanța, a arătat o fosă de membrii filialei.

În același sens, d. Col. Costiniu, prezidintele filialei a adresat și o scrisoare de mulțumire către D-l primar al municipiului.

Numărul viitor al Buletinului municipal va apărea în format dublu, cuprinzând și un bogat supliment neoficial, cu interesante colaborări.

Între 1 și 10 Martie se mai poate face vizarea cartelelor rămase nevizate și înscrierea în magazine.

—xx—

Ministerul Justiției
Direcțiunea Judiciară

Înștiințare

D-l Dumitru N. Buzatu domiciliat în Constanța, agent la Chestura Poliției Constanța, a făcut cerere acestui Minister de a fi autorizat să schimbe pe baza art. 10 numele său patrimonial de Buzatu în acela de Pitesteanu, spre a se numi Dumitru N. Pitesteanu. Ministerul publică aceasta, conform art. 11, spre știința acelor cari ar voi să facă opozițiune în termenul și condițiunile prevăzute de alin. II al zisului articol și de art. 3 din legea asupra numelui din 8 Aprilie 1936.

Nouii servicii la primăria municipiului

Prin noul buget și cu încuviințarea forurilor superioare, ca și pentru a satisface cerințele noilor legi administrative, primăria municipiului Constanța a înființat câteva noi servicii cari vor fi puse la îndemâna cetățenilor începând dela 1 Aprilie, adică o dată cu noul an bugetar.

Aceste servicii sunt: al băilor comunale și plășilor, al întretinerii cimitirelor (care de altcei funcționează în altă formă de organizare și până acum) serviciului de pompe funebre și serviciul de salvare.

Serviciul de băi comunale și plăși va îngriji și exploata stabilimentele de băi de mare și plajele. Tarifele vor fi fixate prin ordonanță comună în fiecare an. După cum este și firesc, până ce orașul va dispune și de altfel de băi, acest serviciu va funcționa numai vara.

Serviciul de întreținere cimitirelor, funcționând în permanență, va îngriji de cimitire. El va săpa gropile în cimitire și va răspunde de buna stare a plantațiilor, a aleilor și a monumentelor funerare.

Pentru o grupă în loturile din categoria I, serviciul va încasa o taxă de 2000 lei, la categoria II-a 1500 lei și 500 lei pentru gropile săpate în loturile gratuite și în cimitirele de cartier. La gropile din loturile de categoria III-a se va face o reducere de 50 la sută pentru copiii până la vârsta de 15 ani.

Pentru îngrijirea mormintelor, se vor percepe următoarele taxe: lei 2000 anual pentru un mormânt din loturile de categoria I de veci și lei 1000 anual pentru mormintele din categoria II-a de veci.

Serviciul de pompe funebre, va funcționa în cadrul dispozițiilor Ministerului Afacerilor interne.

Primăria va percepe o taxă de

R o m â n i a

Primăria Comunei Urbane Hârșova
Județul Constanța

Publicațiune

No. 573 din 20 Februarie 1943

Noi, Petre Șc. Doicescu, Primarul Comunei Urbane Hârșova, din județul Constanța.

În puterea drepturilor ce ne sunt acordate de disp. art. 174, al. 2 din legea administrativă.

Aducem la cunoștința generală că în ziua de 15 Martie 1943, orele 10 dim. se va ține în localul acestei primării, o tratare prin bună învoială pentru darea în antrepriză a lucrărilor Băii Populare din Hârșova, în valoare de 830.000 lei, conform devizului întocmit de Inspectoratul Regional de Drumuri Constanța.

Amatorii pot consulta proiectul la Primăria Orașului în orele de serviciu, pentru a lua cunoștința și de stadiul actual al lucrărilor acelei băi.

Tratarea se va ține cu respectarea formalităților prevăzute de legea C. P. și noemele generale pentru modelul tratărilor prin bună învoială.

Primar P. Șc. Doicescu

Secretar, V. Nicolau

7000 lei pentru o înmormântare de clasa II-a, 5000 lei pentru o înmormântare de clasa III-a și 1000 lei pentru înmormântarea unui străic.

Gratuități nu se vor admite decât pentru decedații fără rude sau pentru cei ce vor muri la morga spitalului.

Pentru înmormântările de lux se vor plăti taxe duble.

Serviciul de salvare care funcționează încă dela 1 Aprilie 1942 dispune de toate instalațiile medicale necesare, precum și de o mașină sanitară „Salvarea” va putea percepe dela 1 Aprilie 1943 următoarele taxe: lei 500 pentru transportul unui pacient la cerere dela domiciliu la spital și invers; lei 100 de km. parcurs de mașină pentru transportul unui pacient până sau dela una din stațiunile balneare de pe litoral;

lei 5000 pentru ridicarea și transportarea unui accidentat dela o întreprindere industrială care are un număr de cel puțin zece lucrători.

Gratuități nu se admit decât pentru cei complect lipsiți de mijloace.

—o—o—o—

Ce vrem noi

continuare din pag. 1-a

„măne. Să prind niște generali, niște acte secrete să mă lupt și... să fac o bravură!”, spunea caporalul Balaș Ion din B 9/13 A. comandantului său, într-o zi după o luptă grea.

Auziți ce! ambiționa pe tonică, făcând „dobrogeanul”. Nu i era destul cât trăsesse cu tunul o zi și o noapte. El vrea mai mult, vrea o bravură. Citez exemplul acesta viu din câmpul pe care mulți dintre cei ce intervin și stăruie trebuie să răvnească lupta.

Din câmpul unde în loc de vorbe și scris, cresc fetele — unde bă-batul înțelege clipa cu riscul vieții și cu conștiința datoriei.

Pentru că să dălogem că în timp ce pentru unii s'au zăvorât ușile autorităților prin ordin, alții izbesc cu sufletele lor curate în poștile victoriei de măne.

Dar, ce am vrea noi locul mișunilor cari bat pe la ușile autorităților și așteaptă sfârșitul războiului făcut de alții pentru a-i culege roadele, locul acestora, va fi scris și el tot în istorie... Nu cu sânge românesc însă!

ANGHEL CHIRU

O moarte de toți regretată

La Tulcea, unde obligațiunile carierei de magistrat îl trimisese de aproape doi ani, a încetat fulgerător din viață judecătorul Fedon Triandafil, om încă tânăr și cu putere de muncă.

Fedon Triandafil a funcționat ani îndelungați ca judecător de instrucție și ca judecător de ședință la tribunalul Constanța.

În acest timp, el s'a dovedit om de o rară omenie și magistrat de largă înțelegere.

La moartea lui prea timpurie, el lasă în urma-i numai păreți de rău.

